

A könyvvizsgálat módszertana

A könyvvizsgálat szabályozása Magyarországon

és nemzetközi kitekintésben. Könyvvizsgáló cégek működése

A könyvvizsgálat szabályozása Magyarországon

A könyvvizsgálatról szóló régi és új törvény

Régi törvény:

- **1997. évi LV. Törvény**

A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről

Hatályos törvény

- **2007. évi LXXV. Törvény**

**A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről,
valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről**

Hatálybalépés: 2008. január 1.

Hatályos törvény, definíciók

A könyvvizsgálói tevékenység definíciója:

„a gazdálkodónál a számviteli jogszabályok szerinti beszámoló felülvizsgálata, szabályszerűségének, megbízhatóságának, hitelességének, valamint annak tanúsítása, hogy a beszámoló megbízható és valós összképet ad a gazdálkodó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről; a gazdálkodó alapításakor, átalakulásakor, jogutód nélküli megszűnésekor a külön jogszabályban előírt értékelési, ellenőrzési, véleményezési (záradékolási) feladatok ellátása, a könyvvizsgálók jogszabályban meghatározott egyéb feladatának elvégzése”

Egyéb szakmai szolgáltatások meghatározása

„gazdálkodó működésének átvilágítása, értékelése, a gazdálkodó alapításával, átalakulásával, jogutód nélküli megszűnésével, folyamatos működésével, gazdálkodásával, információs rendszerével kapcsolatos pénzügyi, adó- és járulék-, vám-, számviteli és kapcsolódó számítástechnikai, szervezési szakértői tevékenység, szakvélemény készítése, az ezekkel kapcsolatos tanácsadás, ideértve – külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén – az igazságügyi könyvszakértői tevékenységet is, a számviteli, ellenőrzési, pénzügyi, könyvvizsgálói szakoktatás, továbbképzés, vizsgáztatás, a könyvviteli szolgáltatás”

Hatályos törvény

- Kamarai tagság
  - Kamarai tagfelvétel feltétele a szakmai kompetencia vizsga sikeres teljesítése
  - Szakképesítés
- Az **okleveles könyvvizsgálói szakképesítés** államilag elismert, iskolarendszeren kívüli felsőfokú szakképesítés
- Vizsgázni csak a kamara szervezésében, illetve a kamara által kijelölt vizsgabizottság előtt lehet
- Minősített kamarai tag könyvvizsgáló
  - Hitelintézet, biztosító, önkormányzat könyvvizsgálója csak intézményi minősítéssel rendelkező könyvvizsgáló lehet, melynek megszerzéséhez három éves szakmai gyakorlat szükséges

Hatályos törvény

- A törvényből kikerült a könyvvizsgálattal összeegyeztethetetlen tevékenységek felsorolása, azok csak elvi értelemben kerültek meghatározásra (a részletszabályokat a kamara alapszabálya és az etikai szabályzat tartalmazza)
- A könyvvizsgálói felelősség meghatározása
  - A könyvvizsgálót fegyelmi felelősség terheli a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátásáért (szakmai felelősség)
  - A könyvvizsgálói tevékenység ellátása körében okozott kár megtérítéséért a Ptk. kártérítési felelősségre vonatkozó általános szabályai szerinti tartozik felelősséggel (anyagi felelősség)

Hatályos törvény

- Átláthatósági jelentés
  - Az a könyvvizsgáló cég, amely közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, évente, az üzleti évének mérlegfordulónapjától számított három hónapon belül, köteles a honlapján átláthatósági jelentést közzé tenni.
  - Lásd www.deloitte.hu

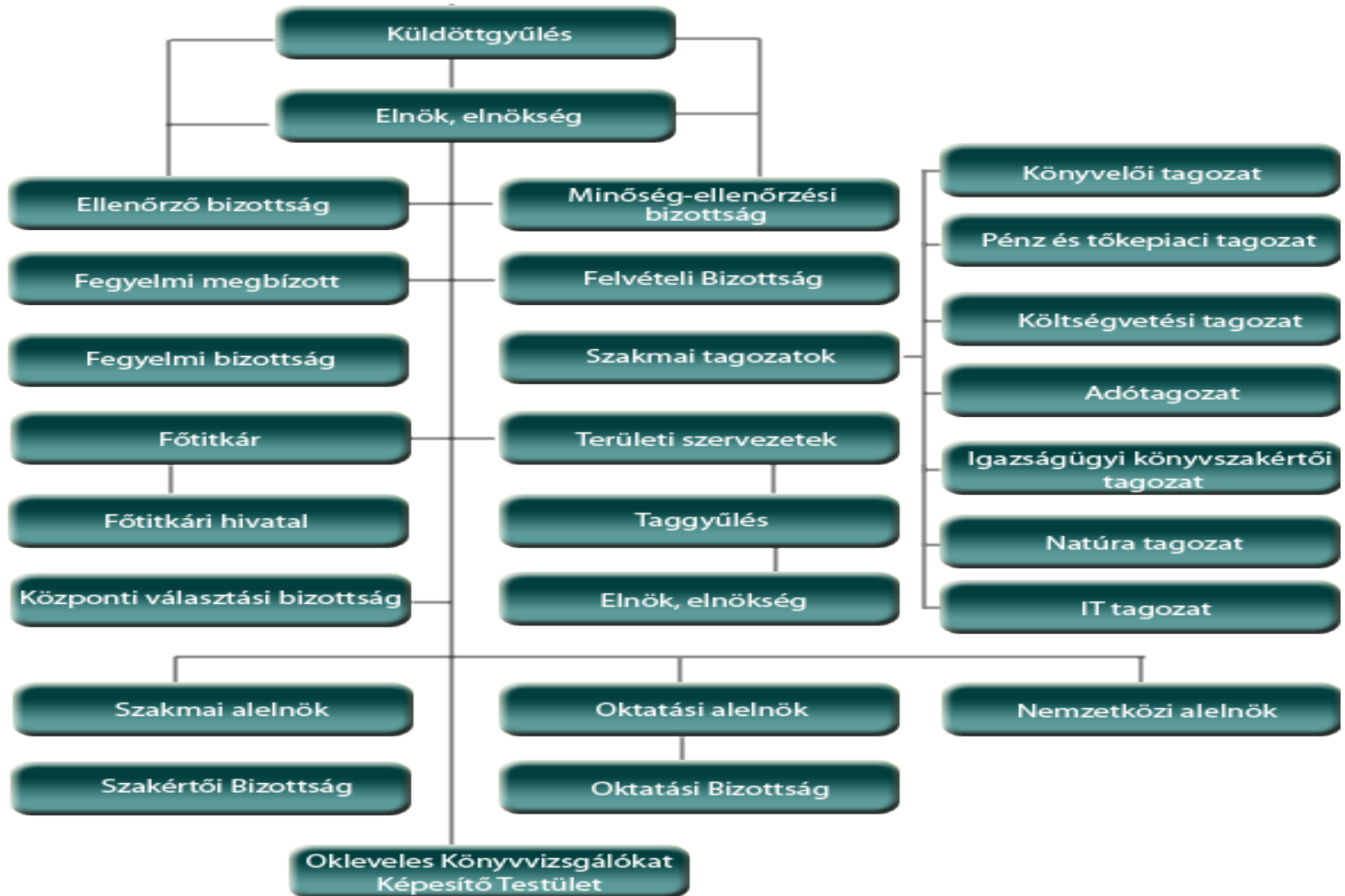
A könyvvizsgálói kamara, bizottságai, belső szabályozása

Könyvvizsgálói kamara

- Önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező köztestület
- Feladatai:
  - Megalkotja és naprakészen tartja a nemzeti standardokat
  - Ellátja a könyvvizsgálók képzésével és tagságával kapcsolatos feladatokat
  - Véleményezi a könyvvizsgálattal kapcsolatos jogszabályokat
  - Részt vesz nemzetközi könyvvizsgálói szervezetek munkájában
  - Megalkotja az etikai szabályokat és figyelemmel kíséri azok betartását
  - Figyelemmel kíséri a könyvvizsgálók és a könyvvizsgáló társaságok szakmai tevékenységét

A kamara szervezeti felépítése

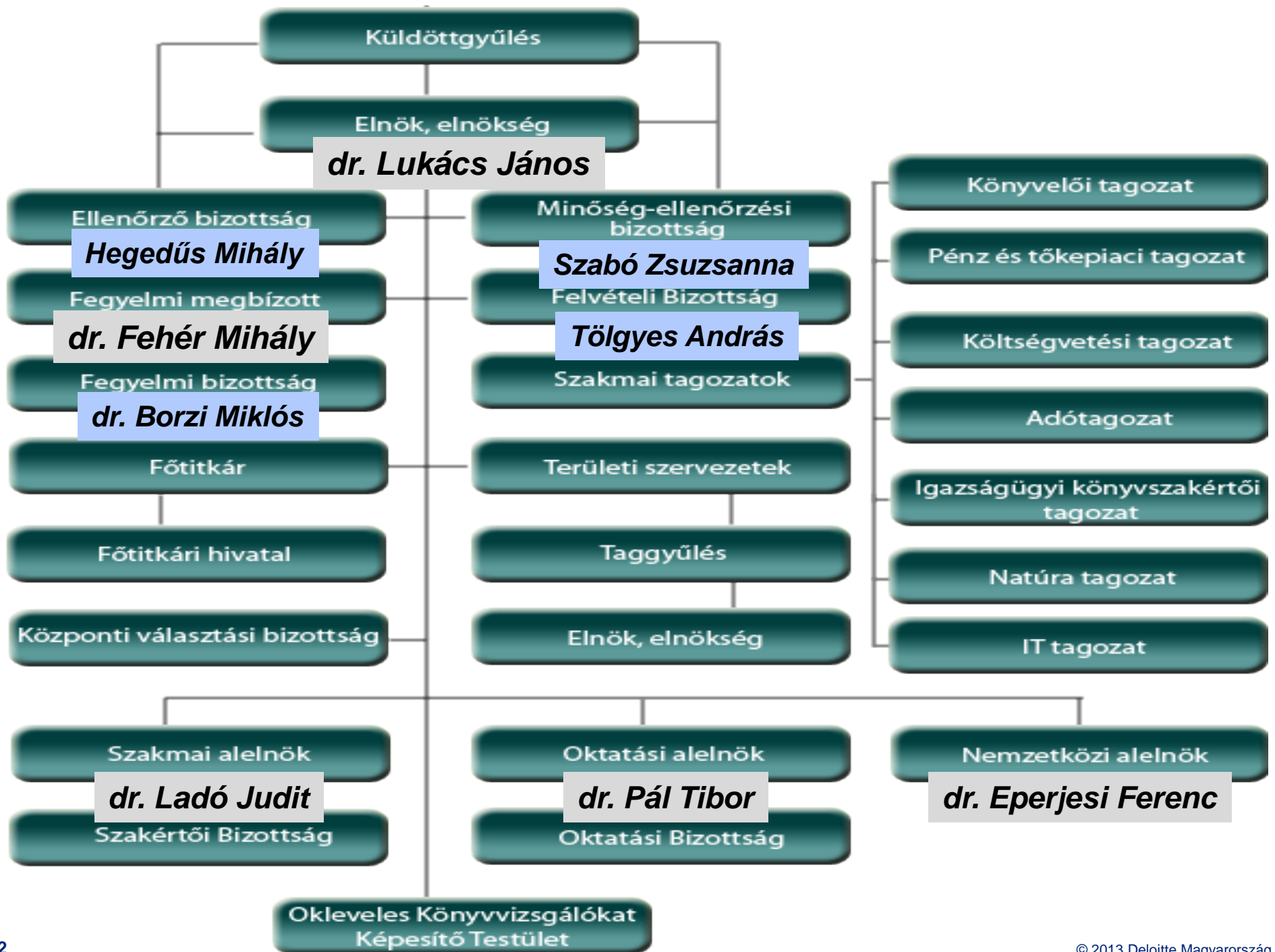
Forrás: www.mkvk.hu

Küldöttgyűlés

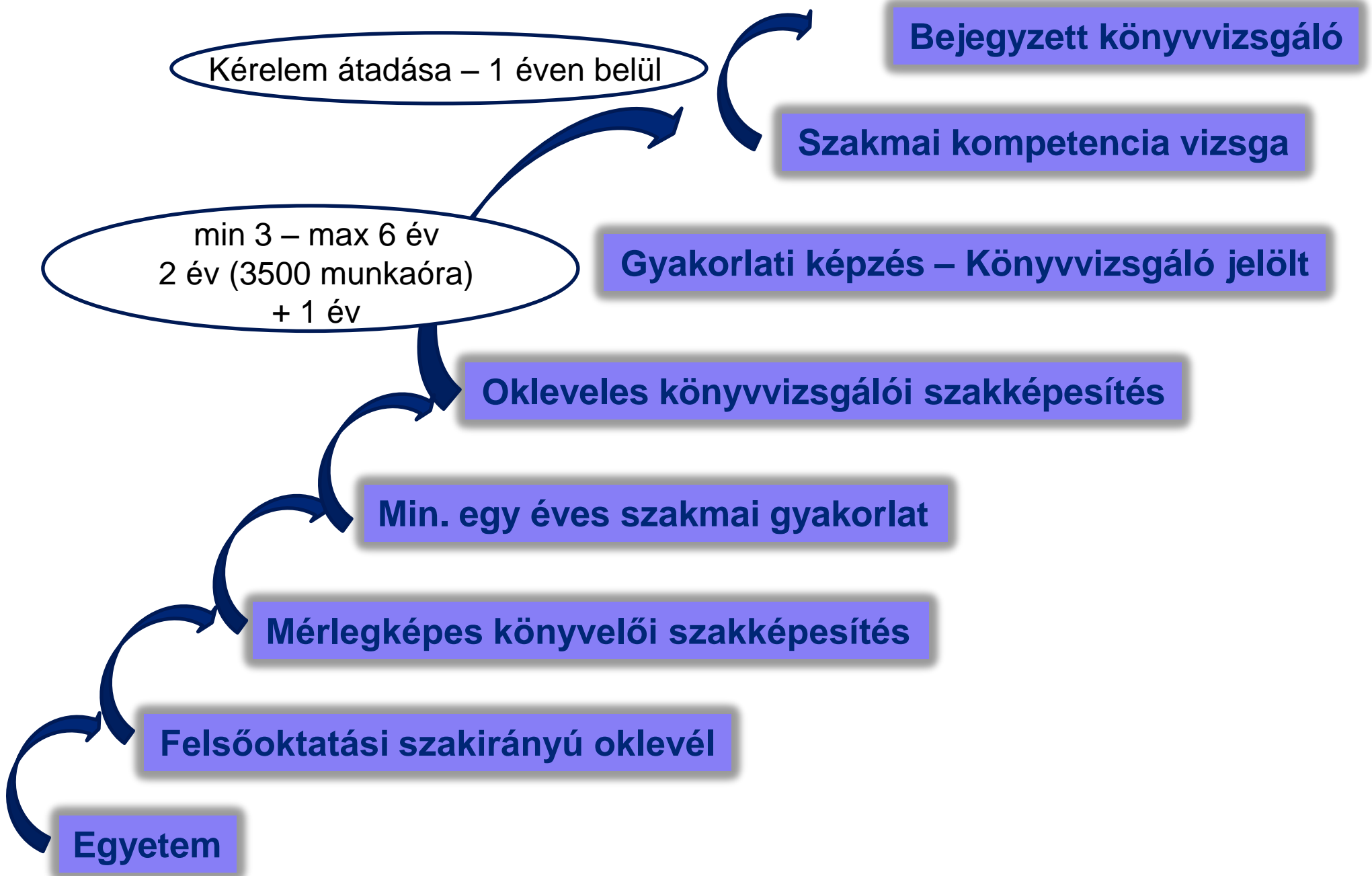
- A kamara legfőbb döntéshozó szerve
- Elfogadja a kamara alapszabályát
- Kamarai szabályzatokat alkot (tagfelvétel, szakmai továbbképzés)
- Megválasztja a bizottságokat (pl.: fegyelmi, oktatási, felvételi)

Elnök, elnökségi tagok

Az oktatás

Ki lehet kamarai tag?

Ki lehet kamarai tag?

- A Magyar Köztársaság területén könyvvizsgálói tevékenységet kíván folytatni
- Rendelkezik okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel
- Sikeresen teljesítette a szakmai kompetencia vizsgát
- Büntetlen előéletű
- Vállalja, hogy más munkaviszony jellegű jogviszonyt nem létesít illetve a korábbi megszűnteti
- Vállalja, hogy más gazdasági társaságban személyes közreműködésre nem lesz kötelezett
- Könyvvizsgálói felelősségbiztosítással rendelkezik
- Kamara szabályzatait magára kötelezőnek ismeri el
- Kamarai tagdíjat fizet

Okleveles könyvvizsgálói szakképesítés megszerzése

- A képzési programba való jelentkezés feltételei:
  - Államilag elismert felsőoktatási intézményben szerzett szakirányú oklevéllel rendelkezik
  - Mérlegképes könyvelői vagy azzal egyenértékű szakképesítéssel rendelkezik
  - A fenti végzettség megszerzését követően legalább egy éves szakmai gyakorlattal rendelkezik
  - Büntetlen előéletű
  - Az igazgatási szolgáltatási díjat megfizette
- A külföldön szerzett oklevelek elismerését kérelmezni kell, melyet az oktatási bizottság bírál el

Okleveles könyvvizsgálói szakképesítés megszerzése

- Főbb tanulmányi területek, modulok
  - Jogi ismeretek
  - Adózási ismeretek
  - Közgazdaságtan és pénzügyek
  - Szervezési és vezetési ismeretek
  - Számvitel és elemzés
  - Számvitel-szervezés
  - Könyvvizsgálat és ellenőrzés
- Az egyes modulokból a kamara szervezésében, a kamara által kijelölt két tagú vizsgabizottság előtt lehet vizsgát tenni

Könyvvizsgáló jelölt

- Aki a kamarai tagság megszerzése érdekében előírt szakmai gyakorlati időt tölti
- A gyakorlati idő három év
- A szakmai gyakorlatot kamarai tag könyvvizsgálónál vagy könyvvizsgáló társaságnál kell tölteni
- A jelöltet fel kell venni a könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékébe, de nem tagja a kamarának
- A kamara:
  - Jóváhagyja a jelölt képzési programját
  - Ellenőrzi a jelölt gyakorlati tevékenységét

Szakmai kompetencia vizsga, különbözeti vizsga

- Szakmai kompetencia vizsga
  - Könyvvizsgáló jelölt tehet, aki letöltötte az előírt gyakorlati időt, amelyről az oktatási bizottság igazolást ad
  - A kompetencia vizsga letételét az oktatási bizottság engedélyezi
  - A vizsga követelményeit a kamara szabályzatban határozza meg
- Különbözeti vizsga
  - aki külföldön könyvvizsgálói tevékenység ellátására engedéllyel rendelkezik
  - A különbözeti vizsgára engedély az oktatási bizottság ad
  - A vizsga követelményeit a kamara szabályzatban határozza meg

Szakmai továbbképzési rendszer

- Minden kamarai tag könyvvizsgáló évente köteles részt venni szakmai továbbképzésen
- A minősítéssel rendelkező könyvvizsgálók kötelesek a számukra kialakított szakmai továbbképzésen részt venni
- A továbbképzések programját és időtartamát az oktatási bizottság javaslata alapján a kamara elnöksége határozza meg
- A szakmai továbbképzésen való részvétel elmulasztása az etikai kódexben meghatározott következménnyel jár
- A szakmai továbbképzés részletes szabályait a kamara szabályzatban határozza meg

IFAC, ISA

IFAC (International Federation of Accountants)

- A számviteli szakma nemzetközi szervezete
- Független szervezet
- Célja
  - Számviteli szakma nemzetközi elismertségének erősítése
- 129 ország 173 szakmai szervezetét tömöríti
- Standardokat ad ki
  - Etikai
  - Könyvvizsgálati (IAASB)
  - Számviteli

IAASB

(International Auditing and Assurance Standards Board)

- Az IFAC egyik bizottsága
- IAASB dolgozza ki és teszi közzé a standardokat (International Standards on Auditing) és állásfoglalásokat az IFAC nevében
- 18 tagját a IFAC választja
- Célja:
  - A számvitel és a könyvvizsgálat segítése magas színvonalú standardokkal
  - A nemzeti és a nemzetközi standardok harmonizációjának elősegítése

IAASB

(International Auditing and Assurance Standards Board)

- Feladata:
  - Magas színvonalú könyvvizsgálati standardok és iránymutatások megalkotása
  - Magas színvonalú standardok és iránymutatások megalkotása a más jellegű könyvvizsgálati szolgáltatásokra
  - Magas színvonalú standardok és iránymutatások megalkotása az egyéb kapcsolódó szolgáltatásokra
  - Különböző állásfoglalások a könyvvizsgálat körében

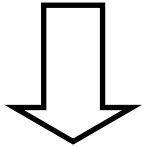
Sarbanes-Oxley (SOX)

Sarbanes-Oxely

- Mi az a Sarbanes-Oxley?
- 2002. évi Törvény a Tőzsdén Jegyzett Cégek Könyvvizsgálatának Reformjáról és a Befektetők Védelméről
- USA-ban szövetségi szintű törvény
- 2002. július 30-án lépett életbe

A törvény előzményei

- Nagy vállalati csődök (Enron, WorldCom)

- BIG 5 egyikének csődje
(pedig később nem marasztalták el a könyvvizsgálat hiányosságai miatt)
- „Kreatív könyvelés” vagy számviteli csalások?
- A vállalati belső ellenőrzési rendszerek hiánya illetve elégtelen működése
- Befektetői bizalom csökkenése

A törvény főbb pontjai

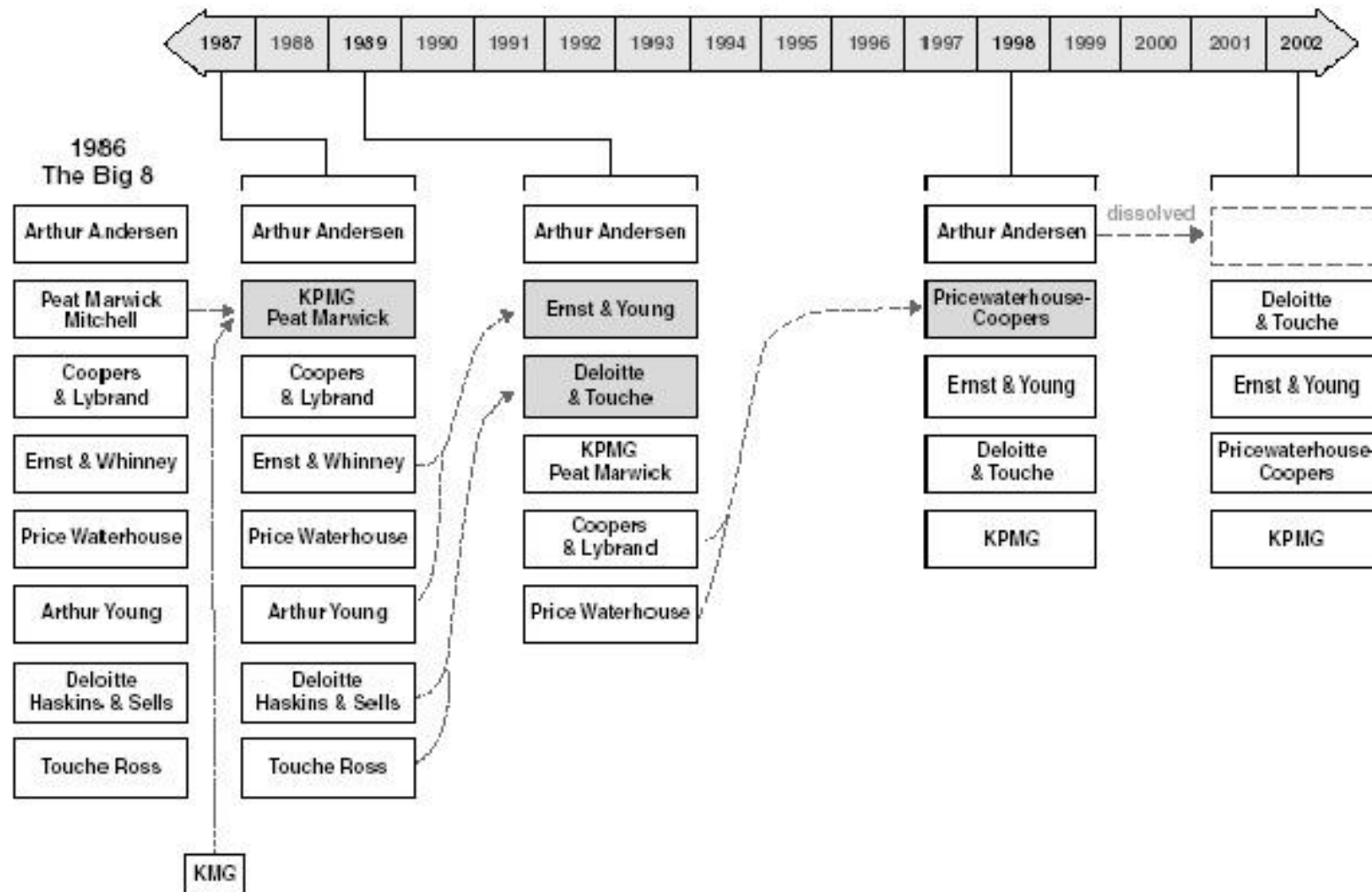
- A pénzügyi beszámoló elkészítése a vállalati felső vezetés (vezérigazgató, pénzügyi vezető) felelőssége
- A pénzügyi beszámoló részeként jelentést kell készíteni a belső ellenőrzés rendszeréről és hatékonyságáról
- Új felügyeleti szervek megjelenése:
  - Pénzügyi Számviteli Szabványok Bizottsága
  - Könyvvizsgálati Felügyeleti Bizottság
- Belső ellenőrzés értékelésének folyamata

BIG4 cégek piaci helyzete, üzletágak

BIG 4 cégek Magyarországon

- Deloitte
- E&Y
- KPMG
- PwC

Hogyan lett Big 8-ből Big 4?

Fő üzletágak

Szolgáltatások:

- Könyvvizsgálat
- Adótanácsadás
- Pénzügyi szolgáltatások
- Vezetési tanácsadás
- Vállalati kockázatkezelési szolgáltatások

Könyvvizsgálat

- Nemzeti és a nemzetközi standardok szerinti könyvvizsgálat
- Pénzügyi átvilágítás
- Pénzügyi kimutatások összeállítása
- Számviteli és belső ellenőrzési rendszerek felülvizsgálata
- Számviteli tanácsadás

Adótanácsadás

- Nemzetközi adótervezés
- Forgalmi adókkal kapcsolatos szolgáltatások
- Transzferár-képzési és dokumentációs szolgáltatások
- Adókedvezményekkel kapcsolatos szaktanácsadás
- Munkavállalói juttatások adótervezése
- Fúziók és felvásárlások
- Ingatlan tranzakciókhoz kapcsolódó szolgáltatások
- Adótanácsadás pénzügyi szolgáltatók részére
- Energia szektornak nyújtott tanácsadás
- Hatóságokkal való egyeztetés, vitarendezés

Pénzügyi tanácsadás

- Átszervezési szolgáltatások
- Szektorális szaktudás
- Tranzakciós szolgáltatások
- Vállalati pénzügyi szolgáltatások

Vállalati kockázatkezelési szolgáltatások

- Belső ellenőrzés
- IT biztonság, titoktartás és technológiai bizonyosság
- Forensic szolgáltatások
- Kontroll bizonyosság
- Környezetvédelmi szolgáltatások
- Tőkepiaci szolgáltatások
- Vállalati kockázatkezelés

Vezetési tanácsadás

- Stratégiai és működési
- Technológiai integráció
- Pénzügyi átalakítás
- Emberi erőforrás

Függelék 1.

Az EU 8-as irányelve

EU 8-as irányelve

- A könyvvizsgálatról szóló irányelv
- 2006. május 17.-én hirdette ki az Európai Parlament és az Európai Tanács
- Célja: a jog szerinti könyvvizsgálatra vonatkozó követelmények harmonizációja
- Hatálya: éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók
- Előírja a szakmai kompetencia vizsga teljesítését
- Előírja a kötelező három éves szakmai gyakorlatot
- Kötelezővé teszi a képzési programokban való részvételt
- Könyvvizsgálatot a Bizottság által elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardok alapján kell végezni, nemzeti standard csak ott és csak addig alkalmazható, ameddig nincs nemzetközi standard

EU 8-as irányelve

- Titoktartás
- Függetlenség
  - Sérti a függetlenséget pl.: az ügyfélben lévő pénzügyi érdekeltség, nem könyvvizsgálói szolgáltatások
- A könyvvizsgálatot a nemzetközi standardok alapján kell elvégezni
- Kötelezővé teszi az egyéni könyvvizsgálók minőségbiztosítási ellenőrzését legalább hat évente, közérdeklődésre számot tartó társaság könyvvizsgálójánál legalább három évente
- A közérdeklődésre számot tartó társaságok esetében előírja a könyvvizsgálók cserélődést (legalább hét évente)
- Könyvvizsgáló választása, felmentése
  - A könyvvizsgálót a vizsgált társaság részvényesei vagy tagjai választják
  - A könyvvizsgálói megbízást a felek csak megfelelő indok alapján szüntethetik meg (felmentés, lemondás)
- Átláthatósági jelentés

EU 8-as irányelve

- Audit bizottság
  - Közérdeklődésre számot tartó társaságoknak kötelező választani
  - Feladata:
    - Figyelemmel kíséri a pénzügyi beszámolás folyamatát
    - Figyelemmel kíséri a belső ellenőrzés és kockázatkezelő rendszerek hatékonyságát
    - Nyomon követi a beszámoló könyvvizsgálatát
    - Felülvizsgálja a könyvvizsgáló függetlenségét különösen a vizsgált társaságnak nyújtott nem könyvvizsgálati szolgáltatásokat
  - A könyvvizsgáló köteles az audit bizottságnak
    - Évente írásban igazolni függetlenségét
    - Tájékoztatást adni a vizsgált társaságnak nyújtott minden szolgáltatásról
    - Évente megvitatni a könyvvizsgáló függetlenségét érintő veszélyeket

Függelék 2.

Nemzeti és nemzetközi könyvvizsgálati standardok

Amiről szó lesz...

- A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten
- Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

Nemzetközi szabályozás

„CLARITY” Projekt

Magyar szabályozás

Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok

2011. január 1.

Korábbi alkalmazás megengedett: 2009. december 15-én vagy azt követően kezdődő időszakok

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

IFAC (Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége)

IAASB létrehozása

• „*saját hatókörében dolgozzon és adjon ki a könyvvizsgálatra, a bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó magas színvonalú **standardokat**, valamint ezekhez kapcsolódó Gyakorlati Állásfoglalásokat és minőségellenőrzésre vonatkozó standardokat, globális használatra*”

Az IAASB kiadványai irányadóak azokra a könyvvizsgálatra, bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatásokra szóló megbízásokra, amelyeket a Nemzetközi Standardoknak megfelelően hajtanak végre.

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

- **IAASB** – Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standard Testület
- Az IAASB tagjait az **IFAC** testület nevezi ki.
- 18 tag, 10-et az IFAC tagtestületeti, 5-öt a Társaságok Fóruma (könyvvizsgáló cégek együttműködése) javasol, 3-an szakmabeliek (nem könyvvizsgálóként működő bejegyzett könyvvizsgálók).
- Korlátozott számban megfigyelők is kinevezhetők (szavazati joguk nincs)
- *“legalkalmasabb személy a munkára elv”* alkalmazása a kiválasztás során

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

- Az IAASB tagok mandátuma 3 évre szól
- Tagok egyharmada évente rotációs alapon cserélődik
- Az IAASB kijelölhet munkabizottságokat, az anyagok előkészítése céljából (tagjai lehetnek nem IAASB tagok is)
- Megbeszélések nyitottak a nyilvánosság számára. Napirendi anyagok, jegyzőkönyvek közzététele az IAASB weboldalán

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

Az IAASB által kiadott standardok érvénye:

- **Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok** – múltbéli pénzügyi információk
- **Átvilágítási Megbízásokra Vonatkozó Nemzetközi Standardok** – múltbéli pénzügyi információk
- **Bizonyosságot Nyújtó Megbízásokra Vonatkozó Nemzetközi Standardok** – múltbéli pénzügyi információkon kívüli
- **Kapcsolódó Szolgáltatásokra Vonatkozó Nemzetközi Standardok** – beszámoló összeállítás, megállapodás szerinti eljárások
- Együttesen: Megbízási Standardok
- **Nemzetközi Minőségellenőrzési Standardok**

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

Az IAASB Standardok felépítése:

- Alapelvek és alapvető eljárások
  - Ezekhez kapcsolódó iránymutatások
-
- Az alapelveket és alapvető eljárásokat az alkalmazásukhoz útmutatást adó magyarázó és egyéb anyagok összefüggésében kell értelmezni
  - Az IAASB Standardok alkalmazása során a könyvvizsgálóknak szakmai megítélést kell alkalmazniuk.
  - Kivételes körülmények esetén a könyvvizsgáló eltérhet a Standardok egy alapelvétől, hogy hatékonyabban érje el a megbízás célját. Ezt indokolni kell.

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

Az IAASB által kiadott gyakorlati állásfoglalások érvénye

- Gyakorlati állásfoglalások – értelmező iránymutatás, gyakorlati segítségnyújtás
- A könyvvizsgálónak ismernie kell az adott megbízásra vonatkozó gyakorlati állásfoglalásokat, és figyelembe kell vennie azokat

Az IAASB által kiadott egyéb dokumentumok

- Vitairatok
- Célok, megbeszélések a viták előmozdítására
- Nem tartalmazznak olyan alapelvet, amit a megbízások során követni kell

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

Az IAASB standardalkotás során alkalmazott eljárások

- Projektjavaslatok kidolgozása
- Véleménybekérés egyéb szervezetektől
- Jóváhagyás
- Munkabizottsághoz kerül a felelősség
- Kutatási munka, konzultáció
- Nyilvános tervezet készítése
- Megvitatás
- Közzététel véleményezés céljából (nem kevesebb mint 90 nap)
- Esetleges módosítás
- Végleges kiadás (hatálybalépési időpont)

A Standardalkotás koncepciója, folyamata Magyarországon és nemzetközi szinten

Standardalkotás Magyarországon

- Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok első kiadása 2001
- IFAC által kiadott nemzetközi standardok „honosítása”
- Nemzetközi Standardok átvétele és honosítása
- Új magyar standardok kidolgozása

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok felépítése

- Keretelvek a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokhoz
- 100-999 Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok
- 1000-1100 Nemzetközi Könyvvizsgálati Állásfoglalások
- 2000-2699 Átvilágítási megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok
- 3000-3699 A múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatától és átvilágításától eltérő, bizonyosságot nyújtó szolgáltatási megbízások
- 4000-4699 Kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

100-999 Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok

- 200-299 Hatáskörök, felelősség
  - 200 A független könyvvizsgáló átfogó céljai és a könyvvizsgálatnak a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő végrehajtása
  - 210 Megegyezés a könyvvizsgálati megbízások feltételeiről
  - 220 A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának minőségellenőrzése
  - 230 ***Könyvvizsgálati dokumentáció***
  - 240 A könyvvizsgáló csalással összefüggő felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál
  - 250 A jogszabályok és szabályozások figyelembevétele a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál
  - 260 Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel
  - 265 A belső kontroll hiányosságainak kommunikálása az irányítással megbízott személyek és a vezetés felé

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

- 300-499 Kockázatbecslés és a becsült kockázatokra adott válasz
  - 300 A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának tervezése
  - 315 A lényeges hibás állítás kockázatának azonosítása és felmérése a gazdálkodó egység és környezetének megismerésén keresztül
  - 320 **Lényegesség** a könyvvizsgálat tervezésében és végrehajtásában
  - 330 A könyvvizsgáló válaszai a becsült kockázatokra
  - 402 Szolgáltató szervezetet igénybe vevő gazdálkodó egységekre vonatkozó könyvvizsgálati szempontok
  - 450 A könyvvizsgálat során azonosított hibás állítások értékelése

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

- 500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok
  - 500 **Könyvvizsgálati bizonyítékok**
  - 501 Könyvvizsgálati bizonyítékok – egyes tételekre vonatkozó speciális szempontok
  - 505 Külső megerősítések
  - 510 Első könyvvizsgálati megbízások – Nyitó egyenlegek
  - 520 Elemző eljárások
  - 530 Könyvvizsgálati mintavételezés
  - 540 Számviteli becslések – beleértve a valós értékre vonatkozó számviteli becsléseket is – és a kapcsolódó közzétételek könyvvizsgálata
  - 550 Kapcsolt felek
  - 560 Fordulónap utáni események
  - 570 **Vállalkozás folytatása**
  - 580 **Írásbeli nyilatkozatok**

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

- 600-699 Mások munkájának elismerése
  - 600 Speciális szempontok— Csoportra vonatkozó pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatai (beleértve a komponensek könyvvizsgálóinak munkáját)
  - 610 A belső auditorok munkájának felhasználása
  - 620 A könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkájának felhasználása
- 700-799 Könyvvizsgálói következtetések és jelentés
  - 700 A pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény kialakítása és jelentéskészítés
  - 705 **A független könyvvizsgálói jelentésben szereplő vélemény minősítései**
  - 706 Figyelemfelhívó bekezdések és egyéb kérdések bekezdések a független könyvvizsgálói jelentésben
  - 710 Összehasonlító adatok – Előző időszak megfelelő adatai és összehasonlító pénzügyi kimutatások
  - 720 A könyvvizsgálónak az auditált pénzügyi kimutatásokat tartalmazó dokumentumokban szereplő egyéb információkkal kapcsolatos felelőssége

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

- 800-899 Speciális területek
  - 800 Könyvvizsgálói jelentés különleges célú könyvvizsgálati megbízásoknál
  - 805 Speciális szempontok – Egyedüli pénzügyi kimutatásoknak és egy pénzügyi kimutatás konkrét elemeinek, számláinak tételeinek könyvvizsgálatai
  - 810 Összesített pénzügyi kimutatásokra vonatkozó jelentések kibocsátására vonatkozó megbízások
- 1000-1100 Nemzetközi Könyvvizsgálati Állásfoglalások
  - 1000 Bankközi egyeztetési eljárások
  - 1004 Bankfelügyelet és külső könyvvizsgáló kapcsolata
  - 1006 Nemzetközi kereskedelmi bankok könyvvizsgálata
  - 1010 A környezetvédelmi ügyek figyelembevétele a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál
  - 1012 Származékos pénzügyi instrumentumok könyvvizsgálata
  - 1013 Az elektronikus kereskedelem hatása a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára

Áttekintés a magyar könyvvizsgálati standardokról, a standardok rövid ismertetése

- 2000-2699 Átvilágítási megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok
  - 2400 Megbízás a pénzügyi kimutatások átvilágítására
  - 2410 Az évközi pénzügyi információknak a gazdálkodó független könyvvizsgálója által végrehajtott átvilágítása
- 3000-3699 A múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatától és átvilágításától eltérő, bizonyosságot nyújtó szolgáltatási megbízások
  - 3000 Múltbeli időszakra vonatkozó információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatások
  - 3400 A pénzügyi előrejelzések vizsgálata
- 4000-4699 Kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok
  - 4400 Megbízás pénzügyi számviteli információk megállapodás szerinti vizsgálatának végrehajtására
  - 4410 Megbízás pénzügyi információk összeállítására

A magyar könyvvizsgálati standardok változása (2011) (ISA Clarity Projekt)

- Magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok gyakorlatilag megegyeznek a megújult nemzetközi standardokkal (2011. január 1-től)
- 2011. január 1-jétől kötelező alkalmazni
- Alkalmazása megengedett 2009. december 15-én vagy az azt követő időszakokra

540. témaszámú standard (Számviteli becslések)

- Több új követelmény, már kockázatelemzés fázisában könyvvizsgáló megértése a becslési bizonytalanság hatását
- Már kockázatelemzés fázisában a könyvvizsgáló megítélése a magas bizonytalanságú becsléseknél a beszámoló esetleges jelentős kockázatáról
- Előző időszak becsléseinek áttekintése a tárgyévi beszámolóban szereplő becslések vizsgálatakor
- Becslések megfelelő dokumentálása (két oldalon, ügyfél oldalon és könyvvizsgáló oldalán)
- *Alkalmazott módszerek a becslések könyvvizsgálata során:* Fordulónap utáni események vizsgálata, Vezetőség becslési eljárásának és az alapul szolgáló adatoknak a vizsgálata, alkalmazott kontrollok működési hatékonyságának a vizsgálata, A könyvvizsgáló becslési határainak meghatározása a vezetőség becslésének a megértéséhez

A magyar könyvvizsgálati standardok változása (2011) (ISA Clarity Projekt) *{folytatás}*

550. témaszámú standard (Kapcsolt felek)

- Kapcsolt felek közötti viszony és ügyletek magasabb kockázatokat eredményeznek (pl. kiterjedt, összetett viszonyok, struktúrák közötti ügyletek, kapcsolt felek közötti ügyletek nem a szokásos piaci feltételek szerint bonyolódnak, adóoptimalizálási célok)
- Könyvvizsgáló felelőssége: felmérje a kapcsolt felek közötti viszonyokat, ügyleteket, egyenlegeket könyvvizsgálati eljárásokkal
- Könyvvizsgálónak át kell tekinteni: banki, jogi megerősítéseket, tulajdonosok és irányítással megbízott személyek üléseiről készült jegyzőkönyveket

580. témaszámú standard (Írásbeli nyilatkozatok)

- Könyvvizsgáló felelőssége, hogy írásbeli nyilatkozatokat szerezzen be a vezetéstől, irányítással megbízott személyektől
- Írásbeli nyilatkozatok nem foglalják magukban a pénzügyi kimutatásokat
- Könyvvizsgálói szerződésbe (megbízási szerződésbe) bele kell foglalni, hogy a vezetés elismeri a felelősségét a pénzügyi kimutatások elkészítésért, prezentálásáért, a megfelelő információ nyújtásáért (teljességi nyilatkozatban meg kell erősíteni)
- Véleménynyilvánítás visszautasítása ha a nyilatkozatok nem megbízhatóak, vezetés nem adja meg a standard által megkövetelt nyilatkozatokat

A magyar könyvvizsgálati standardok változása (2011) (ISA Clarity Projekt) {folytatás}

700. témaszámú standard (Könyvvizsgálói jelentés)

- Hangsúly: olyan belső kontrollokért való felelőségen, amelyek szükségesek a lényeges hibás állításoktól mentes éves beszámoló elkészítéséhez
- Üzleti jelentés esetén: külön rész: *Egyéb jelentéstételi kötelezettség az üzleti jelentésről*

705. témaszámú standard (Könyvvizsgálói jelentés, minősítés)

- Minősíteni kell a könyvvizsgálói jelentésben a véleményt ha könyvvizsgáló következtetése (könyvvizsgálati bizonyítékok alapján): 1. pénzügyi kimutatások egésze nem mentes a lényeges hibás állításoktól, 2. nem képes elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni ahhoz, hogy a pénzügyi kimutatások egésze mentes a lényeges hibás állításoktól

706. témaszámú standard (Könyvvizsgálói jelentés, figyelemfelhívás, egyéb kérdések)

- *Figyelemfelhívó bekezdés*: pénzügyi kimutatásokban megfelelően prezentált vagy közzétett kérdések amelyek **alapvetőek a pénzügyi kimutatások megértéséhez**
- *Egyéb kérdések bekezdés*: pénzügyi kimutatásokban prezentált vagy közzétett kérdések kívül olyan kérdések amelyek **relevánsak a pénzügyi kimutatások, könyvvizsgáló felelősségének és könyvvizsgálati jelentés megértéséhez**

Deloitte.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban “company limited by guarantee” formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy.
A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.